

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
БАЊА ЛУКА
Број: 57 0 Пс 125816 21 Рев
Бања Лука, 13.4.2022. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Сенада Типе, као предсједника вијећа, Росе Обрадовић и Виоланде Шубарић, као чланова вијећа, у правној ствари тужитеља К. а.д. у стечају Б.Л., кога заступа А.П., адвокат из Б.Л., против туженог R. d.o.o. – R.L. S., кога заступа И.С., адвокат из Б.Л., ради утврђења, вриједност спора 6.786.870,19 КМ, одлучујући о ревизији тужитеља против пресуде Вишег привредног суда у Бањој Луци број 57 0 Пс 125816 20 Пж од 11.12.2020. године, на сједници одржаној 13.4.2022. године, донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се одбија.

Захтјев туженог за накнаду трошкова састава одговора на ревизију, се одбија.

Образложење

Првостепеном пресудом Окружног привредног суда у Бањој Луци број 57 0 Пс 125816 18 Пс од 22.11.2019. године, која је исправљена рјешењем истог суда број 57 0 Пс 125816 18 Пс од 23.12.2019. године, одбијен је захтјев тужитеља да се утврди да је основано оспоравање туженог пријављено као различно потраживање у стечајном поступку над тужитељем у висини од 9.733.814,42 КМ, које је стечено правним радњама принудног извршења код Окружног привредног суда у Бањој Луци, доношењем рјешења о извршењу број 57 0 Ип 114913 15 Ип од 24.9.2015. године и рјешења о исправци истог, од 8.12.2015. године и уписом забиљежбе извршења на некретнинама тужитеља уписане у зк.ул. број 8 к.о. Б., зк.ул. број 124 к.о. Б. и некретнинама тужитеља уписаним у лист непокретности број 133/0 к.о. Ч.Д., као и мјерама принудног извршења донесеним у поступку извршења Окружног привредног суда Источно Сарајево број 61 0 Ип 008632 15 Ип од 19.11.2015. године и уписом забиљежбе извршења у извод књиге положених уговора пословних зграда просторија и гаража код Управе, Подручна јединица И.С. у лист број 2061 к.о. Л., које правне радње су довеле до осигурања и онемогућиле сразмјерно намирење повјерилаца, чиме се ремети равномјерно намирење повјерилаца тужитеља, са захтјевом да се туженом наложи да у стечајну масу врати права стечена уписом у горе наведене земљишно књижне улошке, лист непокретности и катастар некретнина и тужитељ је обавезан да туженом накнади трошкове поступка у износу од 19.217,25 КМ.

Другостепеном пресудом Вишег привредног суда у Бањој Луци број 57 0 Пс 125816 20 Пж од 11.12.2020. године, жалба тужитеља је одбијена и првостепена

пресуда потврђена и одбијени су захтјеви тужитеља и туженог за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Тужитељ ревизијом побија другостепену пресуду због повреда одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права и предлаже да се побијана пресуда преиначи и усвоји тужбени захтјев, уз накнаду трошкова поступка или укине и предмет врати истом суду на поновно суђење.

Тужени у одговору на ревизију оспорава наводе ревизије и предлаже да се ревизија одбије као неоснована и да се обавезе тужитељ да му накнади трошкове састава одговора на ревизију у износу од 4.738,50 КМ.

Ревизија није основана.

Предмет спора у овом поступку је захтјев за побијање правних радњи стечајног повјериоца и за утврђење престанка хипотеке, по сили закона.

Расправљајући о тужбеном захтјеву тужитеља првостепени суд је на основу проведених доказа утврдио: да су тужитељ и тужени 15.1.2015. године закључили уговор број ОПУ..., о начину измирења дуга тужитеља према туженом у износу од 6.786.870,19 КМ, са законском затезном каматом од 1.6.2015. године; да је тужени покренуо поступке извршења ради принудне наплате наведеног износа, јер тужитељ није извршавао своје обавезе из уговора; да је рјешењем Округног привредног суда у Бањој Луци број 57 0 Пс 114913 14 Ип од 24.9.2015. године (са рјешењем о исправци од 8.12.2015. године), одређено извршење против извршеника (овдје тужитељ) и спровођење истог на некретнинама извршеника уписаним у зк.ул. број 8. к.о. СП Б., Б.Л. (даље: зк.ул. број 8), у зк.ул. број 124. к.о. СП Б., Б.Л. (даље: зк.ул. број 124.) и у Лист непокретности број 133 к.о. Ч.Д. (даље: Л.Н. број 133); да је у зк.ул. број 8, дана 16.12.2015. године уписана забиљежба наведеног рјешења о извршењу на некретнинама извршеника назначеним у „Б“ власничком листу и забиљежба истог рјешења о извршењу у зк.ул. број 124, на некретнинама извршеника означеним у „Б“ власничком листу, као и у Лист непокретност број 133, на некретнинама наведеним у „В“ листу – Терети и ограничења; да је на основу истог уговора, рјешењем Округног привредног суда у Источном Сарајеву број 61 0 Пс 008632 15 Ип од 19.11.2015. године одређено извршење против извршеника и да је уписана забиљежба рјешења о извршењу у корист тражиоца извршења (овдје тужени), на некретнинама извршеника у Лист непокретност број 1867 и Извод из књиге уложених уговора (лист број 2061) Управе, Подручна јединица И.С.; да је приједлог за покретање стечајног поступка над имовином тужитеља поднесен 7.3.2016. године и да је рјешењем Округног привредног суда у Бањој Луци, број 57 0 Ст 118010 16 Ст од 27.9.2017. године, отворен стечајни поступак над имовином правног лица К. а.д. Б.Л.; да је тужени пријавио предметно потраживање, као различно, са обрачунатом каматом – у укупном износу од 9.733.814,42 КМ и да је на испитном рочишту од 22.3.2018. године стечајни управник признао потраживање у наведеном износу, а оспорио је различно право туженом; и да је тужитељ тужбу у овој правно ствари поднио 19.4.2018. године.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је закључио, да је тужени стекао различно право на темељу одредби чланова 68, 69. и 72. Закона о извршном поступку („Службени гласник Републике Српске“, број 59/03 до 66/18) и да, будући да су наведене забиљежбе рјешења о извршењу уписане у јавне регистре у децембру 2015. године, а приједлог за отварање стечајног поступка је поднесен 7.3.2016.

године, да су забиљежбе извршене у периоду дужем од 60 дана прије подношења приједлога за отварање стечајног поступка. Стога је и имајући у виду да су оба приједлога за извршење (на основу којих су донесена наведена рјешења о извршењу), поднесена суду 15.7.2016. године и да рок из члана 85. („последњих шест мјесеци прије подношења приједлога за отварање стечајног поступка“), пада на дан 15.1.2016. године, дакле, далеко прије него што је приједлог за отварање стечајног поступка поднесен, закључио да тужени предузетим правним радњама није повриједио одредбе чланова 61, 84. и 85. Закона о стечајном поступку („Службени гласник Републике Српске“, број 26/10 – Пречишћени текст, даље: ЗСП), из којих разлога је захтјев тужитеља одбио.

Другостепени суд је прихватио чињенична утврђења и правне закључке првостепеног суда, па је жалбу тужитеља одбио и првостепену пресуду потврдио уз образложење: да с обзиром да се у смислу напријед наведених одредби ЗСП побојном тужбом побијају правне радње које је предузео стечајни дужник, с намјером да неком од повјерилаца погодује на штету других повјерилаца да захтјев тужитеља, којим се побијају правне радње које су предузете од стране стечајног повјериоца, нема основа. Према становишту тога суда, у ситуацији када је упис забиљежби рјешења о извршењима у означеним јавним регистрима извршен у децембру 2015. године, а приједлог за отварање стечајног поступка је поднесен 7.3.2016. године, тужени је предметне хипотеке стекао у периоду „дужем од 60 дана од дана подношења приједлога за отварање стечајног поступка“, слиједом чега је неоснован тужбени захтјев за утврђење престанка хипотеке по сили закона, те да правним радњама туженог предузетим у наведеним извршним поступцима, нису повријеђене одредбе ЗСП, на којима се заснива тужбени захтјев.

Одлука другостепеног суда заснована је на закону.

Према утврђењу нижестепених судова, тужитељ и тужени су закључили уговор број ОПУ... од 15.1.2015. године, о начину измирења дуга тужитеља према туженом у износу од 6.786.870,19 КМ, са законском затезном каматом од 1.6.2015. године. На основу тог уговора, а по приједлогу тражиоца извршења (тужени) против извршеника (тужитељ), Окружни привредни суд у Бањој Луци је донио напријед означено рјешење о извршењу – дана 16.12.2015. године, те је извршена забиљежба извршења у зк.ул. број 8, на некретнинама к.ч. 5/1, пословна зграда и двориште; некретнинама уписаним у зк.ул. број 124. (к.ч. 5/11, к.ч. 5/12 и к.ч. 5/15) и у Л.Н. број 133 (к.ч. 72/1 и к.ч. 72), док је наведеним рјешењем Окружног привредног суда у Источном Сарајеву одређено извршење, ради наплате истог потраживања на некретнинама уписаним у Књигу положених уговора о продаји пословних зграда, пословних простора и гаража Управе Подручна јединица И.С., уписаних у Л.Н. број 2061 к.о. Л., а потом је 17.8.2015. године извршена забиљежба извршења на тим некретнинама.

Одредбом члана 84. ЗСП прописане су правне радње које могу бити предмет побијања побојном тужбом и дефинисан је појам тих радњи. Према одредби члана 85. став 1. ЗСП, побијати се може правна радња која је дала или омогућила стечајном повјериоцу осигурање или намирење: 1) ако је предузета у посљедњих шест мјесеци прије подношења приједлога за отварање стечајног поступка, ако је у вријеме радње стечајни дужник био платежно неспособан или ако је повјерилац у то вријеме знао за платежну неспособност или то из грубе непажње није знао; или 2.) ако је предузета након подношења приједлога за отварање стечајног поступка и ако је повјерилац у вријеме радње знао за платежну неспособност или за приједлог за отварање стечајног поступка или то из грубе непажње није знао.

Када се садржај одредбе члана 84. и 85. ЗСП има у виду, сагласно којим су предмет побијања побојном тужбом - правне радње стечајног дужника (којим се умањује вриједност стечајне масе), што овдје није случај, те чињеница да је у конкретном случају у стечајном поступку већ оспорено различно право туженог, као стечајног повјериоца, које оспоравање је и поред тога предмет тужбеног захтјева у овој парници, као и изричите забране извршења и осигурања прописане чланом 62. ЗСП, према којим након отварања стечајног поступка стечајни повјериоци не могу против стечајног дужника тражити принудно извршење (став 1.); а поступци који су у вријеме отварања стечајног поступка - у току (какав је овдје случај), се прекидају (став 2.), и по оцјени овога суда, тужбени захтјев је из ових разлога, као и разлога што захтјев, којим се у предметној правној ствари побијају правне радње које је предузео стечајни повјерилац (а не стечајни дужник) нема основа у закону, како је правилно судио другостепени суд.

И поред тога што напријед наведено представља довољан разлог за одбијање тужбеног захтјева, ваља рећи, да је тужбени захтјев неоснован и из других, у побијаној пресуди садржаних разлога. Наиме, код чињенице да је у сва три случаја (о којим је напријед било ријечи), упис забиљежбе у јавне регистре извршен (полазећи од последње - извршеног уписа) у децембру 2015. године, а да је приједлог за отварање стечајног поступка поднесен 7.3.2016. године, супротно наводима ревизије, предметне хипотеке су стечене у периоду дужем од 60 дана, прије подношења приједлога за отварање стечајног поступка, како је правилно судио и другостепени суд, па нема основа ни у одредби члана 61. ЗСП, за другачији исход овога спора.

Имајући у виду разлоге другостепеног суда везане за уређени тужбени захтјев поднеском од 20.6.2019. године, које прихвата и овај суд, без значаја је за правилност побијане пресуде позивање у ревизији на одредбу члана 56. став 3. Закона о парничном поступку („Службени гласник Републике Српске“, број 58/03 до 61/13, даље: ЗПП).

С обзиром на разлоге садржане у образложењу ове пресуде, остали наводи ревизије нису од утицаја на законитост и правилност побијане пресуде.

Из наведених разлога, а на основу одредбе члана 248. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Одбијен је захтјев туженог за накнаду трошкова састава одговора на ревизију у износу од 4.738,50 КМ, јер исти у смислу одредбе члана 387. став 1. ЗПП, не представља неопходну радњу у поступку која је утицала на одлуку по ревизији.

Предсједник вијећа
Сенад Тица

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић